

'PROJEKTOWANIE, NADZORY'

JANUSZ KARWAS

ul. Znicza 16
04 – 121 Warszawa
tel\fax: +48 22 612 24 52
NIP: 521 219 82 97

ul. Łukowa 7/43
02 – 767 Warszawa,
tel. kom: 602 218 612
www.projnadz.pl
biuro@projnadz.pl

Projekt remontu instalacji hydrantowej w budynku Trybunału Konstytucyjnego

ADRES: aleja Jana Chrystiana Szucha 12A, 00-918 Warszawa

INWESTOR: Trybunał Konstytucyjny,

aleja Jana Chrystiana Szucha 12A, 00-918 Warszawa

ZAMAWIAJĄCY: Trybunał Konstytucyjny,

aleja Jana Chrystiana Szucha 12A, 00-918 Warszawa

UMOWA: Adm.204.2.2021

PROJEKT WYKONAWCZY

Instalacje sanitarne

Instalacje elektryczne

Roboty budowlane

Projektował: mgr inż. Janusz Karwas upr. St.1023/88

tech. Jerzy Miastowski upr. 245/70

Opracowała: inż. Aleksandra Nagraba

tech. Zdzisław Pokrzywnicki

Warszawa, 2 grudnia 2021 r.

INSTALACJA SANITARNA

Spis treści

- a) Podstawa opracowania
- b) Zakres opracowania
- c) Charakterystyka pożarowa budynku
- d) Opis instalacji hydrantowej
- e) roboty budowlane, wentylacja, kanalizacja, elektryczne
- f) uwagi końcowe
- g) obliczenia
- h) zestawienie materiałów
- i) dokumenty formalne

Spis rysunków (do wglądu na wizji lokalnej)

1. Sytuacja	1: 500
2. Instalacja wodna - stan istniejący - rzut poziomym -1	1: 100
3. Instalacja wodna - stan istniejący - rzut parteru	1: 100
4. Instalacja wodna - stan istniejący - rzut I piętra	1: 100
5. Instalacja wodna - stan istniejący - rzut II piętra	1: 100
6. Instalacja hydrantowa projektowana - rzut poziomym -1	1: 100
7. Instalacja hydrantowa projektowana - rzut parteru	1: 100
8. Instalacja hydrantowa projektowana - rzut I piętra	1: 100
9. Instalacja hydrantowa projektowana - rzut II piętra	1: 100
10. Instalacja hydrantowa projektowana - rozwinięcie	
11. Roboty ogólnobudowlane - rzut poziomym -1	1: 100
12. Roboty ogólnobudowlane - rzut parteru	1: 100
13. Roboty ogólnobudowlane - rzut I piętra	1: 100
14. Roboty ogólnobudowlane - rzut II piętra	1: 100
15. Hydrofornia p.poż - instalacja wodna, kanalizacji, wentylacja	1: 50

a) Podstawa opracowania

- Zlecenie Inwestora,
- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego z 11.2020,
- Ekspertyza techniczna w zakresie ochrony przeciwpożarowej - 10/2013,
- Protokół badania wydajności hydrantów - 11/2020,
- Projekt archiwalny instalacji wod-kan budynków,
- Wizje lokalne na obiekcie,
- Uzgodnienia z Inwestorem,
- Przepisy i literatura:
  - Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z póź. zm.).
  - Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12 poz. 68, z póź. zm.).
  - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 z póź. zm.).
  - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719, z póź. zm.).
  - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z póź. zm.).
  - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarniczych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030).
  - Polska Norma PN-92/N-01256-01 - Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa (PN-EN ISO 7010/2012).
  - Polska Norma PN-EN 671-1 Stałe urządzenia gaśnicze - Hydranty wewnętrzne - Hydranty wewnętrzne z węzłem półsztywnym.
  - Polska Norma PN-EN 671-2 Stałe urządzenia gaśnicze - Hydranty wewnętrzne - Hydranty wewnętrzne z węzłem płasko składanym (EN 671-1:1994, IDT).

- Polska Norma PN-EN 671-3 Stałe urządzenia gaśnicze - Hydranty wewnętrzne - Konserwacja hydrantów wewnętrznych z węzłem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z węzłem płasko składanym (EN 671-2:1994, IDT).
- Inne akty prawne, normy, plany i instrukcje obejmujące zagadnienia z zakresu ochrony ppoż. nieprzywołane bezpośrednio w niniejszym opracowaniu.

b) Zakres opracowania

Projekt obejmuje swoim zakresem remont instalacji wewnętrznej hydrantowej w celu dostosowania do obecnie obowiązujących przepisów p.poż, w szczególności separację od istniejącej instalacji wody bytowej (patrz p. d)).

c) Charakterystyka pożarowa budynku

Grupa wysokości obiektu

Budynek **Trybunału Konstytucyjnego przy al. Szucha 12A w Warszawie** kwalifikuje się - ze względu na wysokość wynoszącą **14,90 m** - do grupy **budynków średniowysokich (SW)**.

Klasyfikacja pożarowa budynku

Obiekt Trybunału Konstytucyjnego podzielony został na poniższe strefy pożarowe:

- budynek A - strefa pożarowa o powierzchni 3186,5 m²;
- pomieszczenia magazynu książek i archiwum;
- część piwnicy stanowiącej 8-stanowiskowy garaż dla samochodów;
- budynek B.

Ze względu na przeznaczenie budynek A kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi ZL III. Sale rozpraw na parterze zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi ZL I. Część nadziemną budynku B zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi ZL I + ZL III.

Gęstość obciążenia ogniowego pomieszczeń

W zależności od rodzaju pomieszczeń w budynku **Trybunału Konstytucyjnego** wyróżnia się następujące gęstości obciążenia ogniowego:

- pomieszczenia techniczno-gospodarcze zlokalizowane w piwnicy: do 500 MJ/m²;
- pomieszczenia magazynu książek i archiwum w budynku A: do 200 MJ/m²;
- pomieszczenia magazynowe i archiwum w budynku B: do 1000 MJ/m².

Klasa odporności pożarowej obiektu

Klasa odporności pożarowej obiektu **Trybunału Konstytucyjnego w Warszawie:**

- Część podziemna budynku A: *klasa odporności pożarowej C*,
- Część nadziemna budynku A: *klasa odporności pożarowej D*,
- Budynek B: *klasa odporności pożarowej B*.

Tabela 1. Odporność ogniowa elementów budynku A i B

BUDYNEK A	
Odporność ogniowa elementów budynku w części podziemnej <i>klasa odporności pożarowej C</i>	
• Główna konstrukcja nośna	120 min (EI 120)
• Strop nad piwnicą	120 min (EI 120)
• Ścianki działowe	15 min (EI 15)
Odporność ogniowa elementów budynku w części nadziemnej <i>klasa odporności pożarowej D</i>	
• Główna konstrukcja nośna (ściany, słupki, belki)	60 min (EI 60)
• Strop	60 min (EI 60)
• Ścianki działowe stanowiące obudowę dróg ewakuacyjnych	15 min (EI 15)
• Pozostałe ścianki działowe i ściany osłonowe	Nie stawia się wymagań
• Dach	Nie stawia się wymagań
Odporność ogniowa ścian stanowiących oddzielenie przeciwpożarowe	120 min (REI 120)

BUDYNEK B <i>klasa odporności pożarowej B</i>	
• Główna konstrukcja nośna	R 120
• Konstrukcja dachu	R 30
• Strop	REI 60
• Ściana zewnętrzna	EI 60
• Ściana wewnętrzna	EI 30
• Przykrycie dachu	RE 30
• Łącznik na poziomie drugiego piętra	REI 60

Warunki techniczne ewakuacji

Drogi i wyjścia ewakuacyjne w budynku A oraz budynku B oznakowane zostały zgodnie z Polskimi Normami.

Budynek A

W budynku A przewidziano **trzy wyjścia ewakuacyjne**. Do ewakuacji z pięter budynku służą poziome i pionowe drogi ewakuacyjne - 2 klatki schodowe.

Budynek B

W budynku B przewidziano **dwa główne wyjścia ewakuacyjne** z foyer o szerokości 0,96 m w świetle orz **dodatkowe dwa wyjścia do budynku A** o szerokości 1,8 m przez istniejące łączniki (na parterze i na poziomie 2 piętra).

Ponadto z Sali rozpraw zlokalizowanej na parterze przeznaczonej na pobyt 213 osób przewidziano:

- dwa wyjścia ewakuacyjne o szerokości 0,9 m,
- wyjście ewakuacyjne o szerokości 1,8 m (drzwi dwuskrzydłowe) prowadzące do foyer,
- dodatkowe drzwi na zewnątrz budynku bezpośrednio z Sali rozpraw (3 drzwi na patio, 1 drzwi na zaplecze).

Poziome drogi ewakuacyjne w budynku B stanowią:

- korytarze o szerokości ponad 1,4 m,

- foyer na parterze do ewakuacji z Sali rozpraw, piętra i piwnicy.

Pionową drogę ewakuacyjną stanowi klatka schodowa ze schodami wachlarzowymi łącząca wszystkie kondygnacje. Szerokość biegów klatki schodowej wynosi 1,3 m przy czym szerokość użytkowa biegu o szerokości stopnia większej niż 0,25 m wynosi 1,05 m przy wymaganej przy wymaganej przepisami szerokości minimalnej 1,2 m. W jednym biegu schodów jest nie więcej niż 17 stopni, a szerokość spoczników wynosi nie mniej niż 1,5 m. Klatka schodowa jest oddzielona od poziomych dróg ewakuacyjnych drzwiami oraz jest wyposażona w urządzenia do usuwania dymu.

Długość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniach budynku nie przekracza 40 m.

Z uwagi na brak wydzielenia pożarowego klatki schodowej łączna długość dojścia ewakuacyjnego przy jednym kierunku ewakuacji, mierzona od wyjścia z najdalej położonego pomieszczenia biurowego położonego na pierwszym piętrze do wyjścia na zewnątrz budynku wynosi ok. 41 m. Zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych, długość dojścia ewakuacyjnego przy jednym kierunku ewakuacji w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III, nie powinna przekraczać 10 m. W nadbudowanej kondygnacji 2 piętra zapewniono dwa kierunki ewakuacji do klatki schodowej i do budynku A.

Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe

Budynek (część A i B) Trybunału Konstytucyjnego jest wyposażony w następujące instalacje i urządzenia przeciwpożarowe:

- instalacja hydrantów wewnętrznych 25 zlokalizowanych na kondygnacjach nadziemnych;
- instalacja hydrantów wewnętrznych 52 zlokalizowana na kondygnacji podziemnej;
- system sygnalizacji pożarowej obejmujący cały budynek (część A i B) - centrala sygnalizacji pożarowej zlokalizowana jest w budynku A;
- oświetlenie ewakuacyjne obejmujące drogi ewakuacyjne w budynku; lampy oświetlenia awaryjnego wyposażone są w indywidualne źródło zasilania (akumulatory);
- urządzenia i instalacje oddymiające;
- przeciwpożarowe klapy odcinające oraz drzwi przeciwpożarowe;
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu zlokalizowany w budynku A.

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi miejska sieć wodociągowa zlokalizowana wzdłuż alei Szucha z hydrantami o średnicy 80. Najbliższy hydrant znajduje się w odległości do 75 m od budynku Trybunału Konstytucyjnego.

d) Opis instalacji hydrantowej

Stan istniejący

Zespół budynków Trybunału Konstytucyjnego RP zasilany jest w wodę z sieci miejskiej MPWIK - przyłączem Ø80 od strony Al. Szucha /w/g rys. 1/.

Na przyłączy zlokalizowany wodomierz sprzężony i zawór antyskażeniowy.

W chwili obecnej instalacja hydrantowa wykonana jest następująco:

instalacja hydrantowa stanowi część instalacji wody bytowej zimnej i ciepłej budynków.

Instalacje te są ze sobą połączone.

Zastosowane hydranty: w podziemiu - Ø52 (całość zabudowy), powyżej w części "starej" (A) obiektu hydranty Ø25 z węzłem płaskoskładanym, w części "nowej" (B) - z węzłem półsztywnym.

Zaobserwowano liczne fragmenty instalacji wodnej wykonane z rur z tworzyw sztucznych oraz podłączenia odbiorników do tych rur.

W przypadku pożaru może dojść do przepalenia się elementów nieodpornych na działanie temperatury i niekontrolowany wyciek wody skutkujący brakiem czynnika gaśniczego w hydrantach.

Brak zestawu hydroforowego p.poż gwarantującego wymaganą wydajność (wypływ) i ciśnienie.

Instalacja hydrantowa p.poż projektowana

Podstawowe rozwiązania techniczne

W budynku należy stosować następujące rodzaje punktów poboru wody do celów przeciwpożarowych z zasilaniem zapewnionym przez co najmniej 2 godziny.

- Hydranty wewnętrzne z węzłem półsztywnym 25 i 33.
- Hydranty wewnętrzne powinny spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń, będących odpowiednikami norm europejskich (EN).

- Hydranty powinny znajdować się na każdej kondygnacji.
- Zasięg hydrantów w poziomie powinien obejmować całą powierzchnię chronionego budynku, strefy pożarowej lub pomieszczenia
- Zawory odcinając hydrantów powinny być umieszczane na wysokości 1,35 +/- 0,1 m od poziomu podłogi.
- Minimalna wydajność poboru wody mierzona na wylocie prądownicy powinna wynosić: o dla hydrantu 25 - 1,0 dm³/s, dla hydrantu 33 - 1,5 dm³/s.
- Średnice nominalne przewodów zasilających, w milimetrach, na których instaluje się hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, powinny wynosić **co najmniej**: DN 25 - dla hydrantów 25 i DN 32 dla hydrantów 33.
- Ciśnienie na zaworze hydrantowym, położonym najniekorzystniej ze względu na wysokości opory hydrauliczne, nie powinno być mniejsze niż 0,2 MPa.
- Maksymalne ciśnienie robocze w instalacji wodociągowej przeciwpożarowej na zaworze odcinającym nie powinno przekraczać 1,2 MPa, przy czym na zaworze hydrantowym 25 i zaworach odcinających hydrantów 25 nie powinno przekraczać 0,7 MPa.

Zgodnie z projektem **istniejąca** instalacja wodna staje się instalacją wody bytowej.

Instalacja hydrantowa jest zładem całkowicie niezależnym hydraulicznie. Wykonać należy ją z rur stalowych ocynkowanych w/g PN 74244 łączonych na gwint.

Separacja instalacji następuje poprzez odcięcie wody bytowej przez zawór elektromagnetyczny np. Danfoss EV220B dn50, cewka 230 V, zawór napięciowo otwarty, zgodny z Rozporządzeniem (DZ.U 2009 poz. 719).

Zastosowane hydranty: dla pomieszczenia garażowego - HP33, archiwa, dla pozostałej powierzchni budynków HP25.

Przykładowe urządzenia: BoxMet w/g załączonych kart info.

Izolacje

Izolacje termiczne - przeciwszkroplinowe - grubości 10 mm podano również na rys. Nr 10.

Stosować piankę PE w płaszczu z folii PCV.

Uwaga: izolacje muszą posiadać test NRO.

Próba ciśnieniowa

Próbkę wodną rurociągów przeprowadzić na ciśnienie 9 bar (**uwaga:** bez hydrantów i zestawu hydroforowego).

Przeplukiwanie instalacji

Na końcach pionów hydrantowych przewidziano zawory ze złączką do węża dla okresowego przeplukiwania instalacji p.poż.

Zabezpieczenie przejść rur niepalnych przez przegrody oddzielenia pożarowego

Na rysunkach podano miejsca wymagające zabezpieczenia przejść.

W projekcie załączono przykładowy system Promastop E, Promastop FC.

Uwaga: można stosować urządzenia zamienne, inne niż zaprojektowane pod warunkiem posiadania przez nie stosownych dopuszczeń i parametrów nie gorszych niż zakładane w projekcie.

Zestaw hydroforowy p.poż – pompownia p.poż.

Zespoły pomp pożarowych powinny spełniać wymagania Rozporządzenia MiiR w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym B z 17 Listopada 2016 roku (DZ.u. 2016 poz 1966 z póź. zmianami).

- Zestaw pompowy powinien posiadać Krajową Ocenę Techniczną, Certyfikat Stałości Właściwości Użytkowych oraz Świadectwo Dopuszczenia CNBOP-PIB, Krajową Deklarację Właściwości użytkowych, Deklarację Zgodności CE oraz Atest Higieniczny PZH

- Zespoły pomp pożarowych powinny spełniać wymagania Rozporządzenia MiiR w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym B z 17 Listopada 2016 roku.

-Pompownia Przeciwożarowa powinna być wyposażona w:

1. Układ Pomiarowy zgodnie z Rozporządzeniem (DZ.U 2009 poz. 1030)

Założenia do doboru zestawu:

- przepływ 3 dm³/sek,
- wymagane minimalne ciśnienie dyspozycyjne (poziom -1) - 4,5 bar,

Projekt remontu instalacji hydrantowej

- ciśnienie gwarantowane MPWIK - 2,5 bar,
- wysokość podnoszenia pompy 2,0 bar.

Dobrano jako przykładowy zestaw WILO w/g kart info. Zestaw pompowy COR-2 Helix VF 1004/SC-FFS dobrany na punkt pracy: $Q=3$ l/s, $H=20$ m. Zespół pomp pożarowych posiada aktualne dopuszczenie do obrotu w formie certyfikatu i świadectwa dopuszczenia CNBOP-PIB dla instalacji ochrony przeciwpożarowej. Urządzenie sterujące/regulacyjne wyposażone zgodnie z VDS i CNBOP-PIB tryb Fire Mode zapewniający ciągłą pracę pomp w przypadku wykrycia rozbiorów w instalacji ochrony przeciwpożarowej. Zestaw posiada tryb dla instalacji bytowych. Zintegrowane wykrywanie suchobiegu z automatycznym wyłączeniem w przypadku braku wody (w trybie „Fire Mode” tylko jako sygnalizacja stanu). Redundancja pomiaru ciśnienia. Zestaw pompowy wyposażony w układ pomiaru ciśnienia na stronie tłocznej z wykorzystaniem średniej z 3 czujników ciśnienia.

Pompy w trybie pożarowym, w przypadku braku przepływu (zamknięty wypływ z hydrantów), aktywują wypływ z obiegu minimalnego przepływu.

Uwaga: można stosować urządzenia zamiennie, inne niż zaprojektowane pod warunkiem posiadania przez nie stosownych dopuszczeń i parametrów nie gorszych niż zakładane w projekcie.

Kanalizacja

Na rys. Nr 15 zaznaczono niezbędne roboty w zakresie instalacji kanalizacji - odprowadzenie wody przetłaczanej przez zestaw hydroforowy w trakcie pracy testowej pomp i wypływu minimalnego. Włączenie do istniejącego pionu kanalizacyjnego dn 0.10 żel.

Instalacje elektryczne

Podłączenie elektryczne urządzeń w hydrofornii p.poż oraz wytyczne podłączenia do systemu SAP i BMS budynku stanowią treści odrębnego opracowania.

Podłączenie urządzeń "pracujących" - w przypadku pożaru - kabel elektryczny o odporności ogniowej 90 min - zasilenie sprzed przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

e) **Roboty budowlane, wentylacja, kanalizacja, elektryczne**

Roboty budowlane

Rysunki 11÷14 wskazują niezbędne do wykonania roboty ogólnobudowlane, takie jak: przewierty, przekucia, wykonanie okładzin g-k, reperacja ścian, stropów, malowanie.

Uwaga: Projekt zakłada jak najmniejszą ingerencję w obecny wystrój budynków.

Rury instalacji hydrantowej prowadzone są tak, aby minimalizować konieczność napraw powierzchni podłóg i ścian.

W szczególności projektant unikał ingerencji w wystrój reprezentacyjnych pomieszczeń wejściowych na parterze budynku A.

Wymagane obmiary robót wyszczególniono w przedmiarze robót i kosztorysie.

Wymagania dotyczące pomieszczenia zestawu hydroforowego (wentylacja)

Pomieszczenie, w którym został zlokalizowany zestaw hydroforowy stanowi odrębną strefę pożarową:

- odporność ogniowa - ścian i stropu - REI 120 - zapewniona - ściany - cegła pełna 12 cm otynkowana, strop żelbetowy
- drzwi - zapewnić EI 60,
- przejścia instalacji elektrycznej - zapewnić EI 120,
- wentylacja pomieszczenia:

otwory Ø125 uzbrojone w klapy pożarowe odcinające Ø125 z siłownikiem, sprężyną powrotną, termoelementem wyzwalającym 72 °C i sterowane przez SSP (sygnalizacją położenia) - np. Frapol typ RK, siłownik 230 V.

Sposób zadziałania klap: od systemu SSP Obiektu (patrz projekt instalacji elektrycznych).

f) Uwagi końcowe

"Oświadcza się, że projekt w żaden sposób nie ingeruje ani w wygląd zewnętrzny budynków, ani w otaczający teren".

- Przed zamówieniem urządzeń koniecznie uzyskać akceptację Inwestora i projektanta.
- Biuro projektowe dopuszcza zastosowanie urządzeń zamiennych o charakterystyce nie gorszej niż zastosowane w projekcie. Ewentualne zmiany marek i typów urządzeń wymagają obowiązkowo pisemnej zgody Inwestora i biura projektowego.
- Zainstalowane urządzenia i wyposażenie musi obowiązkowo spełniać minimalne wymagania narzucone przez projekt wykonawczy, a także być zgodne z marką, typem i charakterystyką wyposażenia określonego w projekcie wykonawczym.
- Zamiana urządzeń i akcesoriów na inne niż podane w projekcie wykonawczym może wymagać przeprojektowania części lub całości instalacji a także zmiany wytycznych branżowych dla branż architektonicznej, konstrukcyjnej, instalacji elektrycznych i automatyki itp. Koszty projektowe związane ze zmianą urządzeń ponosi Wykonawca.
- Pod pojęciem poinformowania o zmianach należy rozumieć pisemną informację dotyczącą zmiany, przekazaną do projektanta przed wprowadzeniem zmiany lub jej części do realizacji.
- Koszty takiego przeprojektowania należy ująć w wycenie Wykonawcy.
- Parametry proponowanych urządzeń (moc, wydajność itd.) podane w katalogach producentów muszą być co najmniej równe wartościom, które zostały narzucone przez projekty.
- Jeżeli gdziekolwiek tj. na rysunkach, wykazach, schematach, przedmiarach istnieje rozbieżność pomiędzy opisem a wymiarami lub wielkościami zmierzonymi na rysunku lub wyspecyfikowanymi w zestawieniach, do wyceny należy zawsze przyjąć kryterium bardziej wymagające.
- Wszystkie otwory i przepusty instalacyjne, gdzie występuje zmiana klasy odporności ogniowej (przez ściany oddzieleni pożarowych) należy uszczelnić przy zastosowaniu systemu przegród ogniowych.
- Wykonawca musi uwzględnić wszystkie materiały, konstrukcje, robociznę, transport, koszt zakupu, wynajęcia i pracy sprzętu, koszt zużytych mediów, koszt

zagosparowania i utrzymania placu budowy, koszty manipulacyjne, wydatki poniesione na obsługę administracyjną, podróże związane z realizacją robót, sporządzenie wszelkiej dokumentacji, przygotowanie i przeprowadzenie odbioru instalacji, instrukcji użytkowania, obsługi i konserwacji, szkolenie dla personelu obsługującego, świadczenia z tytułu gwarancji i rękojmi, podatki i opłaty urzędowe, opłaty celne i inne, które Wykonawca musi ponieść dla kompletnego i terminowego wykonania usługi. Jeżeli niniejszy opis okaże się niewyczerpujący oznacza to, że Wykonawca musi uwzględnić w ofercie wykonanie wszelkich prac mających związek z jego specjalizacją lub też takich, które wiążą się bądź wynikają z prac prowadzonych przez innych wykonawców branżowych.

- Roboty obejmują też wykonanie wszystkich prac związanych z pracami podstawowymi oraz wszystkich usług niezbędnych dla pełnego i prawidłowego ukończenia robót. Przyjmuje się, że Wykonawca zapoznał się z całością dokumentacji, z rysunkami i dokumentacją opisową niezbędną do realizacji tych robót, które to prace zobowiązuje się prawidłowo ukończyć zgodnie z regułami sztuki budowlanej. Wykonawca jest całkowicie odpowiedzialny za zgodność dostarczonych i zainstalowanych przez siebie urządzeń i elementów z ich opisem i charakterystyką techniczną zawartą w projektach, a także za ich poprawne działanie i wytrzymałość, montaż instalacji i zatwierdzenie jej przez odpowiednie instytucje, rezultat użytkowania instalacji, który to rezultat musi być zgodny z warunkami technicznymi projektów i warunkami narzuconymi przez Inwestora;
- Do wszelkich urządzeń i elementów wymagających obsługi należy zapewnić dostęp (klapy rewizyjne).
- Wszystkie elementy ujęte w specyfikacji materiałowej, a nie ujęte na rysunkach lub ujęte na rysunkach, a nie ujęte w specyfikacji materiałów należy traktować tak jakby były ujęte w obu. Za kompletne opracowanie stanowiące podstawę wyceny należy przyjąć wszystko co zostało narysowane, opisane, objęte specyfikacją oraz nieujęte, a konieczne do prawidłowego wykonania instalacji oraz prawidłowego funkcjonowania obiektu. Wszystkie powyżej wymienione elementy powinny zostać ujęte w wycenie ofertowej łącznie z przeprowadzeniem wszelkich prób, uruchomień i odbiorów.
- Jeżeli gdziekolwiek tj. na rysunkach, wykazach, schematach istnieje rozbieżność pomiędzy opisem a wymiarami lub wielkościami zmierzonymi na rysunku lub

wyspecyfikowanymi w zestawieniach do wyceny należy zawsze przyjąć wartość większą.

- Wszystkie materiały zastosowane przy realizacji instalacji objętych niniejszym opracowaniem projektowym winny posiadać niezbędne certyfikaty, dopuszczenia do obrotu na terenie RP i stosowania w budownictwie, atesty i świadectwa sanitarne.
- Instalacje należy wykonać zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych” cz. II „Instalacje sanitarne i przemysłowe”, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 1988 r. oraz z „Wymagania techniczne COBRTI INSTAL, zeszyt 5, Warunki techniczne wykonania i odbioru instalacji wentylacyjnych” 2002 r.” oraz z „PrPN-EN12599 Wentylacja budynków, Procedury badań i metody pomiarowe dotyczące odbioru wykonanych instalacji wentylacji i klimatyzacji”.

g) Obliczenia

Przepływy obliczeniowe instalacji wodnej obliczono za pomocą programu Audytor H2O SET 1.5 firmy Sankom.

Ilość wody p.poż dla wewnętrznego gaszenia pożaru:

$$Q = p.poż = 2 \times 1,5 = 3,0 \text{ dm}^3/\text{s} - \text{dwa jednocześnie czynne hydranty Dn 33.}$$

$$Q = 3,0 \times 3,6 = 10,8 \text{ m}^3/\text{h.}$$

Ciśnienie dyspozycyjne 44,28m. Ciśnienie gwarantowane przez MPWiK 25 m H₂O.

Wysokość podnoszenia pompy H= 20 m H₂O, Q= 3,0 dm³/s.

h) Zestawienie podstawowych materiałów

Lp.	Nazwa materiału	Jedn.	Ilość	Producent norma
Instalacja wodociągowa				
1.	Przewody wodne według zestawienia w programie Audytor SET H2O			

Projekt remontu instalacji hydrantowej

2.	Zestaw pompowy np. COR-2 Helix VF 1004/SC-FFS - przykład	szt	1	Np.WILO
3.	Obejście testujące dn40	szt	1	Np.WILO
4.	Opaski PROMAT	Szt.	2	PROMAT
5.	Zawór kulowy dn 65	szt.	1	
6.	Zawór kulowy dn80	szt.	1	
	Instalacja kanalizacyjna w pompowni			
1.	Trójnik żeliwny 0.1/0.05	szt.	1	
2.	Rury PP dz50	mb.	6	

1. PRZEDMIOT I ZAKRES PROJEKTU INSTALACJI ELEKTRYCZNEJ

Przedmiotem opracowania jest projekt wykonawczy instalacji elektrycznych związany z remontem instalacji hydrantowej w budynku Trybunału Konstytucyjnego w Warszawie przy al. J. Ch. Szucha 12^A, którego Inwestorem jest Trybunał Konstytucyjny al. J. Ch. Szucha 12^A 00-918 Warszawa.

W zakres projektu wchodzi:

- rozbudowa istniejącej rozdzielniczy głównej;
- w.l.z. do projektowanej rozdzielniczy „Rpp”;
- rozdzielnicza „Rpp”;
- instalacje elektryczne;
- połączenia wyrównawcze.

2. ZAŁOŻENIA I WYTYCZNE

Projekt opracowano na podstawie wytycznych instalacyjnych, wizji lokalnej, uzgodnień Inwestorem i operatorem SSP na obiekcie oraz w oparciu o aktualne przepisy i normy budowy urządzeń elektrycznych

3. INSTALACJE ELEKTRYCZNE

Instalacje zaprojektowane zostały przewodami ognioodpornymi typu (N)HXHFE180/E90. Należy dokonać rozbudowy istniejącej rozdzielniczy głównej. W zakres rozbudowy wchodzi montaż 3-bieg. rozłącznika bezpiecznikowego 63A i podłączenie go przed wyłącznikiem głównym (miejsce podłączenia wskazano na rys. nr 2).

Z w/w rozdzielniczy zlokalizowanej w pomieszczeniu zestawu hydroforowego zasilone zostaną następujące odbiory:

- zestaw hydroforowy dwupompowy
- zawór elektromagnetyczny firmy DANFOSS typ EV 220V
- dwie klapy pożarowe.

Sterowanie zaworem elektromagnetycznym i klapami pożarowymi wykona operator SSP

Typy i przekroje przewodów do poszczególnych odbiorników opisano na planie instalacji i schematach..

Instalację należy układać na niezależnych korytkach siatkowych systemu E90 typ KSGH60/3 szer. 60mm firmy BAKS. Do mocowania w/w korytek wykorzystać elementy mocujące tego samego systemu.

4. POŁĄCZENIA WYRÓWNAWCZE

W pomieszczeniu zestawu hydroforowego należy wykonać lokalną szynę wyrównawczą z płaskownika stalowego ocynkowanego 20x3mm. Do szyny wyrównawczej należy przyłączyć przewodem typu LgY6mm² wszystkie obudowy, rurociągi metalowe oraz inne elementy metalowe znajdujące się w pomieszczeniu.

Lokalną szynę wyrównawczą połączyć z główną szyną wyrównawczą obiektu.

5. OCHRONA OD PORAŻEŃ PRĄDEM ELEKTRYCZNYM

Jako ochronę dodatkową od porażeń prądem elektrycznym w projektowanych instalacjach zaprojektowano układ sieciowy TN-S oraz samoczynne wyłączanie zasilania realizowane za pomocą wkładek bezpiecznikowych, wyłączników nadmiarowo-prądowych i różnicowoprądowych o prądzie wyłączenia 0,03A.

6. UWAGI KOŃCOWE

Całość robót wykonać zgodnie z przepisami i normami obowiązującymi przy wykonywaniu instalacji elektrycznych.

Należy stosować urządzenia, wyroby i materiały posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w budownictwie lub świadectwo kwalifikacji jakości, względnie oznaczonych państwowym znakiem jakości lub znakiem bezpieczeństwa wydanym przez uprawnione jednostki kwalifikacyjne.

W trakcie prowadzenia robót wrócić uwagę na estetykę i staranność wykonania prac. Po zakończeniu prac wykonać pomiary oraz sporządzić protokół.

7. WYTYCZNE „BIOZ”

Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dla potrzeb wymiany instalacji elektrycznych.

1. Przy wykonywaniu prac związanych z montażem instalacji elektrycznych należy przestrzegać:

- ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997r. (Dz. U. Nr 169 z 2003r., poz. 1650)
  - przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy przy instalacji i urządzeniach elektrycznych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury tekst jednolity (Dz. U. 2021, poz. 1210).
  - Zgodnie z art.21a ust.4 Prawo Budowlane (Dz.U.2021,poz. 1896 z późniejszymi zmianami) kierownik budowy zobowiązany jest do sporządzenia Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia. Plan należy wykonać zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23.czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120 z 2003r., poz. 1133).
2. W palnie BIOZ należy zwrócić szczególną uwagę na:
- roboty wykonywane na wysokości
  - prace związane z wykonaniem właściwego zabezpieczenia dla stanowisk pracy, a także używania przez pracowników wymaganej przepisami odzieży ochronnej oraz zabezpieczeń.
- Przy pracach z wykorzystaniem sprzętu zmechanizowanego należy uwzględnić właściwe zabezpieczenie otoczenia w bezpośredniej bliskości maszyn.
- W Planie BIOZ należy także uwzględnić wytyczne ochrony pracy z aparatami i urządzeniami wysokoobrotowymi takimi jak: wiertarki udarowe oraz szlifierki tarczowe. Plan BIOZ powinien również zawierać wytyczne bezpieczeństwa prowadzenia prac w pobliżu elementów innych instalacji, a w szczególności instalacji sanitarnych.
3. Pracownicy wykonujący prace przy montażu instalacji muszą być przeszkoleni w zakresie zasad BHP zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy Dz. U. Nr 180 z 2004r., poz. 1860. Program szkolenia powinien być dostosowany do rodzajów i warunków wykonywanych prac. Powinien zapewnić pracownikom zapoznanie się z występującymi czynnikami środowiska pracy, ryzykiem zawodowym związanym z wykonywanymi czynnościami, sposobami ochrony przed zagrożeniami, jakie mogą wystąpić oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy.

8. DOBÓR LINII ZASILAJĄCEJ „Rpp”

Dobór linii zasilającej z rozdzielniczy głównej do rozdzielniczy „Rpp”

Moc: $P_1 P_0 = 4,4\text{kW}$ długość linii: 85m

Projekt remontu instalacji hydrantowej

$$I_n = \frac{P}{1,73xUx \cos \varphi} = \frac{44000}{1,73x400x0,93} = 6,8A$$

Dobrano linię typu (N)XHXFE180/E90 5x6mm² o obciążeniu długotrwałym I_d = 36A

Spadek napięcia w linii wyniesie:

$$\Delta U = \frac{100xPx l}{\gamma x S x U^2} = \frac{100x440x85}{55x6x160000} = 0,7\%$$